

ՀԱՅ ՄՏԱՎՈՐԱԿԱՆՆԵՐԻ ՑԱՎԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ Ի. Վ. ՍՏԱԼԻՆԻ ՄԱՅՎԱՆ ԱՌԹԻՎ

ՊՐՈՖ. Զ. ԱԶԱԽՅԱՆ

(Հայկական ՍՍՌ Գիտուրյունների
ակադեմիայի խսկական անդամ)

ԻՄ ԷԼ ԻՌՍՔԸ

Շատերը խոսեցին, շատերը գրեցին, ես էլ ասում եմ իմ սրտի խոսքը ի՞ոսի՞ֆ Վիսսարիոնիլ Ստալինի վշտալի մահվան առթիվ:

Մենք, լեզվաբանական գիտության համեստ հետարդուս, ստեղծագործական լայն ուղղության կանոննեցինք այն օրից, երբ գիտության կորիֆեյ հանճարեղ Ստալինը ջախչախեց մառական մխոլաստիկան և գիտական նոր լեզվաբանությունը գիտության գահի վրա դրավ։ Ամենքս էլ երախտապարտ ենք իրեն։

Ես իմ երախտագիտական պարտքս հատուցանելու դիտումով, իմ կյանքի յոթանասուն յոթը տարիների պատուղը՝ լիակատար Քերականությունը ձոնեցի իրեն։ Անշուշտ այս համեստ ձոնս ոչ մի ճառագայթ չպիտի ավելացներ իր անվան, բայց իր անվան հիշատակությունը դափնյա պսակ պիտի լինի իմ գորի 12 հատորների ճակատին, իբրև անշընջելի հիշատակ իմ երախտագիտական գգացմունքների։

Ա. ԻՄԱՀԱԿՑԱՆ

(Հայկական ՍՍՌ Գիտուրյունների
ակադեմիայի խսկական անդամ)

ՄԵՐ ՍԻՐԵԼԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ ՄԵԶ ՀԵՏ Է

Մեր մեծ և հանճարեղ ընկեր Ստալինի կորուստը ամբողջ Սովորական Միությանը, ամբողջ աշխարհի աշխատավոր և պրոգրեսիվ մարդկությանը ձեց խոր վշտի մեջ։

Ոչ միայն չես կարող հաշտվել զարհուրելի փաստի հետ, այլ նույնիսկ չես կարող հասկանալ, ըմբռնել այն, որ մեզանից ընդմիշտ հեռանում է նա, ով տարիների ընթացքում ապրել է մեր մտքերի ու երազանքների մեջ։ Ստալինը ամենահեղինակավոր անձն է բռվանդակ աշխարհում, ամենապանծալի և ներշնչող անունը, որ հնչում է երկրագնդի բոլոր մասերում, ուր շահագործում կա և ստրկացում, ուր պայքար կա ընդդեմ բռնության, շահագործման, ստրկացման։

Ստալինը համաշխարհային պատմության սակավաթիվ մեծություններից մեկն է՝ մարդեպատճեան հետ հարատևող։ Նա ինքը, մեծ լենինի հետ, ստեղծեց մի նոր պատմություն, մի նոր աշխարհ, մարդկային արդար փոխհարաբերությունների երազած աշխարհը։

Այսպիսի մեծություններին երեք մահ չկա։ Մահը Ստալինի հովանական հետ երեք համատեղելի չէ։ Ստալինը անմահ է լենինի պես, Ստալինը անմահ է լենինի հետ։

Նա լենինի հետ ստեղծեց Կոմունիստական պարտիան, դաստիարակեց և կոփեց նրան։ Նա լենինի հետ ղեկավարեց Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռեվոլյուցիան, մի անհախընթաց ռեվոլյուցիա, որ ամբողջ աշխարհուն